

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Felelős szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

SZEMLE.

Apponyi jászberényi beszámolója részben minket, debrecenieket is érdekel! „Foglalkozom továbbá a protestáns teológiai fakultásnak egyetemi keretben való felállításával.” Ha ez nem is jelenti azt, hogy a harmadik egyetem Debrecenben lesz, annyit mégis kiolvashatunk belőle, hogy a tervbe vett három új egyetem közül legalább a harmadik a miénk lesz! És ezt joggal el is várhatjuk! Hiszen az egyetemre aspiráló városok egyike sem tud annyi anyagi és szellemi biztosítékot felmutatni, mint Debrecen. Van teljes teológiai és jogi fakultásunk, ezzel kapcsolatban a régi bölcsészeti tanszékek száma az utóbbi két év alatt négy új tanszékkal szaporodott, van hatalmas könyvtárunk és az egyetemi igényeknek megfelelő fizikai szertárunk, az egyházkerület és város évről-évre meghozza a nemes cél érdekében a maga áldozatait, az új kórház az orvosi fakultás alapja lenne és ha mindezekhez hozzávesszük városunk földrajzi fekvését, mely a magyar nemzeti szellem szepültelen megőrzésére mintegy praedestinálja Debrecenre, akkor a kormány részéről is természetesen találunk — ha az új egyetemek felállításakor ránk gondolna első sorban!

A városi tanács nem zárkózott el a műpártoló egyesület azon kérése elől, hogy az ulésterem a kiállítás céljaira átengedtesse; csak azután szegedek ne verjenek az ujonnan kifestett falakra! Nem kell töle félni, az új falak nem szenvednek csorbát, bár ezekre az esetleges szeghelyekre csak büszke lehetne a város, mint a katona a sebhelyekre, melyeket a művelődés fennlobogtatott zászlója alatt vívott harcban kapott. Nem akarunk akadékoskodni, de mégis különösnek tartjuk, hogy nálunk az ilyen dolgok mindig huzavonával járnak. Fazunk a művelődés istápolásától, amely bizony mindig újabb és újabb terhet ró a városra! De ha ünnepi díkiókban szeretjük világga kürtölni, hogy az Alföld metropolisa vagyunk, tán arra is gondolhatnánk, hogy minden Demosthenesnél szebben beszél a tett! Bizony már nagyon elérkezett az ideje annak, hogy a sokat emlegetett kulturpalota eszméje, — amely efféle műveszi kiállítások allandó tanyája lenne — valahára felépülne!

Az iskolán kívüli oktatás.

Debrecen, október 20.

(—y—s.) Bármilyen feketére szeretik is festeni Apponyit, annyi elvitázhatatlan tény, hogy szereti, érti a maga rezortját és ezt tényekkel is lehet igazolni! Hízélgés nélkül elmondhatjuk, hogy Magyarország kultuszminiszterei között Apponyi a legértékesebbek közt foglal helyet. Alkotásai közül legyen elég a népoktatás korszakalkotó reformjára, a felkezeti tanítók és tanárok fizetésének kiegészítésére hivatkozni. A kultuszminiszteri tárca elvállalása óta foglalkozik ezenkívül az euró-

pai színvonalu nemzeti műveltségnek a nép legszélesebb és legmélyebb rétegeiben való terjesztésével. Két évvel ezelőtt rendeletet adott ki a vidéki városokban tartandó népszerű felolvasások tárgyában! Felesleges bővebben fejtegetnünk a rendeletben foglaltak életrevalóságát, de mint szomorú tény fel kell említenünk, hogy a kívánt siker ez alkalommal elmaradt, aminek oka legfőképpen abban a közönyösségben keresendő, amellyel nálunk minden olyan új dolgot fogadnak, ami nem helyez kilátásba tekintélyes anyagi hasznot!

Apponyi azonban a sikertelenség miatt nem vesztette kedvét, sőt, hogy az eszme fontosságát jobban felüntesse, hogy a közönyösség leküzdésével a közfigyelmet felkeltse, az Országos Közoktatásügyi Tanácsot értekezletre hívta egybe ebben az ügyben.

A miniszter által kezdetben tervbe vett vidéki felolvasások, most már ugyanazon alapgondolattal, mint iskolán kívüli oktatás tárgyalatnak. Az első terv a vidék nagyobb városaiban közművelődési gócpontok létesítését célozta, szóval a mindent magába szívó és mindent megemésztő irodalmi és tudományos központ decentralizálást; az iskolán kívüli oktatás még szélesebb mederben kíván mozogni, amennyiben nem pusztán ciklu-os felolvasásokat tervez, hanem rendszeres oktatást! Az első terv végrehajtói gyanant a tanárok voltak kiszemelve; az iskolán kívüli oktatásban azonban, nemcsak kvalifikált tanárok vehetnek részt, hanem mindenki, akinek értékes szellemi tőkéje van, aki haszonnal tudja a maga szakismertének bankóit apró pénzre váltva forgalomba hozni. Nagy dolog ez kérem, érdemes rajta gondolkodni!

Mind n új kulturális intézmény csak akkor jogosult, ha szellemi közsükségletben rejlő hiányok pótlására vállalkozik és ezeknek kielégítésére képes. Szellemi közsükségletünk hiányairól szólni felesleges, hiszen általában ismeretesek. Hiányok vannak nemcsak a képzettség nélküli tömegnél, de még az államervényes oklevelekkel felruházott egyének nagyrésznél is. Az okai különbözők!

Nem nagyképszerűsködünk, ha azt mondjuk, hogy iskoláink nem felelnek meg a feladataiknak, de ezen számbaveendő körülményen kívül a minden téren — különösen a technika terén — észlelhető rohamos

haladás jó formán kizárja a mindennapi kenyér után futó képzetlenebb osztálynál is, hogy a tudomány haladásával lépést tartson.

Ezt azonban nem is lehet kívánni sem, elérni sem! De még arra sem enged az élet időt, ami már kívánatos is és el is érhető, hogy a tudomány befejezett, megállapodott tényei közkinccsökké legyenek! E nélkül nincs intelligencia és ez az, ami nélkül a magyar társadalom szükölködik! Ezen tudományos és általában közművelődési megállapodott, befejezett tények tudomásul vétele és elsajátítása olvasmány utján időt, nagyon sok időt igényel! Hol van az az ember, akinek ilyen célra ideje van, már t. i. annyi ideje amennyi feltétlenül szükséges??

A szellemi közsükséglet hiányérzete nyomán keletkezett az Uránia egyesület, a Szabad Liceum, a Társadalomtudományi Társaság, az Erzsébet népakadémia, nem minden utánzása nélkül az angol University extension-nek, azonban ez utóbbinak kolosszális eredménye nélkül!

Hogy külföldi minta volt a típus az nem hiba, hiszen egyszer már követhetjük mi a külföldet olyan dologban is, ami hasznos és jó!

De mindezen egyesületek nagyon szegényes eredményt értek el, hiszen évenként mindössze 130 ezer agy sötét rejtekeibe világíthattak be a tudomány világító szövetnekeivel.

A vallás és közoktatásügyi miniszter által tervbe vett iskolán kívüli oktatás szélesebb alapjaival egyetemesebb eredményekre számíthat! — miért nem csupán a szellemi látkör szélesítését tűzte ki célul, hanem a minimális szellemi látkör megadását is! Az utóbbit az analfabétáknak, az előbbit a már műveltebb, de még nem művelt rétegeknek. — Vajha megértenék a miniszter nemes intencióit, vajha nem laposítanák el, s nem fojtánák meg az eszmet csirájában holmi szürke elméletekkel és erőszakolt rendszerekkel, vajha életereje kiállná az al- és alabb bizottságok gyilkos és fertőző levegőjét! Mert az ismeretek terjesztésének nemcsak az iskolában van helye, hanem mindenütt, ahol a tudatlanság patinája vonja be az agyakat, ez a territórium pedig — fájdalom — nagyon nagy!!

A keleti bonyodalom a delegációban.

A magyar delegáció ülése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A magyar delegáció tegnap tartotta az első érdemleges ülést. Tíz órára tüzték ki, de tegnap úgy rendelkeztek, hogy elég korán lesz tizenegy órákor is. Tegnap azután fél 12 óra is elmúlt, mikor gróf Zichy Tivadar megnyitotta az ülést.

A költségvetés van a napirenden, de az érdeklődés igen gyér s a közös miniszterek közül is tobban az osztrák delegáció ülésen vannak. A karzatokat viszont szép holgyközönség szálta meg.

Az elnök: Jelenti, hogy az összes albizottságok letárgyalták az előterjesztéseket.

Vinkovics Bozó: Horvát nyelven mentelmi sérelmet jelent be, mely azzal érte, hogy a karolyvárosi törvényszék terhelt gyanánt megidezte olyan ügyben, melyre nem adta ki a képviselőház.

Az elnök: Horvátul beszélt, én nem értettem jól, miután kijelentette, miről szól, feltettem az ügyet a képviselőházhoz.

Nagy Ferenc: Vinkovics azt mondta, hogy most Horvátországban egyáltalán nincs érvényben jog.

Az elnök: Rendutasítja Vinkovicsot. Tuskan Gergely: Szóásra jelentkezik (Nagy zaj. Elkiáltások: Újjon le! Nincs joga beszélni.)

Az elnök: Napirend előtt csak Vinkovics delegátusnak adtam szólásra engedélyt, a bizottsági tag az tehát nem beszélhet.

Gróf Tisza István: Előadó: Előadásra ajánlja a költségvetést.

Rakovszky Béla: A keleti kérdésben beállott fordulatról beszél. Az esetleges külpolitikaiokért báró Aehrenthal külügyminiszter felelős. Beszél a revali találkozás körülményeiről s ezek közt Bosznia annektálásával akar hosszabban foglalkozni. Az annektálás csak konstataciója a 30 év előtt bekövetkezett s csak azóta fennálló állapotoknak. Vita tárgyává teheti, hogy ehhez a lépéshez a külügyi kormányzat a helyes időpontot választotta-e? Ő azt valija, hogy igen.

Figyelmeztet arra, hogy mi most mindig Angliával kerülünk szembe. — Hevesen támadja az angol sajtót, mely az annektálást a jó izlés figyelmen kívül hagyásával középkori romantikus rablohadjáratainak keresztelte.

Sötétben.

— A „Debreczen“ eredeti tárgója. —

— Sötétség. A gázlángok haloványan pislognak a hideg ködben. Mint halvány arcv, úgy lopódik tova a kis utca sötétjében. Nagy ideális lélek és ezért a többi tücat ember felig-meddig bolondnak tartja. Most is olyan lopva osan, olyan különösen sikkik tova nesztelen lepteinek a járda melletti puha földön, hogy onkéntelenul is valami titokzatos egyéniségnek nézzük.

A szél hideg esőt ver a homlokához, belékapaszkodik vékony karjába, összekuszálja us oket — — de ő azért halad tovább. Nem törődik semmivel. Olyan csodás érzés járja át egész valóját. Rendes ember nem érzi, hogy mi az. Egész testében remeg, elful a hangja, szívére nehezedik valami csodás hatalom — — úgy szorongatja ott belül. — —

Szegény fiu, pedig olyan fiatal. És elhalad a nyirkos hideg éjben egy kis ablak alatt. Abtat, megilletődés váltja fel a szorongást. De csak rövid ideig. Ez az ablak — — ez az ablak — — kétszer is elmegy alatta. Ez volt hát a végcel? És jár az ablak alatt a nehéz, hideg ködben. Szegény-szegény fiu. No ez valóban bolond. Vagy nem bolond-e, aki ideális nagy eszmékért lelkesül? Miért vágyik magasabbra a por, a föld poránál? Futadjon belé az arasznyi lét összes kéjében és tantorogjon azután végzete felé. — —

Mily lelki világ forr és buzog most

A magyar delegáció hadügyi albizottsága délelőtt tíz órákor ülést tartott s hitelesítette az előadó jelentését.

* * *

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtt tíz órákor ülést tart, melyen a hadügyi budget tárgyalását folytatta.

Schönaich hadügyminiszter reflektált az előadónak arra a vádjára, hogy a delegációnak a legénységi zsold emelésére vonatkozó határozatait nem teljesítették. Ilyen határozatról nem tud s különben is az erre vonatkozó kísérlet megtört a többi miniszter ellenállásán. A legénység reggelijére ezentul napi 5 fillért fordítanak, amivel biztosítják, hogy tápláló étert kapnak.

Kozlovski előadó tudomásul veszi ezt a nyilatkozatot.

A „Ne temere“ ellen.

Az alsószabolcs hajduvidéki ref. egyházmege közgyűlése.

— október 21.

Ma délelőtt tartotta meg Debreczenben, a vármegyei székház közgyűlési termében az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmege özi közgyűlését, melyen dr. Baltazár Dezső hajduböszörményi esperes és Rásó Gyula gondnok elnököit.

Baltazár Dezső elnöki megnyitójában arról beszélt, hogy a református egyház az utóbbi időben szomorú helyzetbe jutott. Indítványára a közgyűlés erélyes tiltakozását fejezte ki a „Ne temere“ kezdetű pápai enciklika ellen és üdvözölte a nemrég megalakult országos vallásügyenlőségi szövetseget.

Ugyancsak az esperesi megnyitó értelmében kimondta a közgyűlés, hogy az egyházkerület útján megsurgeti a konventuél az adocsokkenési államszegély felemelését és a szukségleteknek a törvény szellemében és betüserinti értelmében leendő újabb felzamatását.

Majd elparentálta elnök a mult gyűlés óta elhalt Kiss Áron püspököt, Kiss Albert, Garzó Gyula s Borus Lajos lelkészeket, mig Eröss Lajos ujonnan megválasztott püspököt, mint az egyházmege hosszasan időn keresztüli tagját is küldöttség útján üdvözöli.

Egyházmegei jegyzők, tanítók s ügyész eskütetele után egyházkerületi rendes képviselőknek Szabó Lajos, Jakucs Sandor, Wesz-

prémy Zoltán, Kovács Gyula, póttagoknak Veress Géza, dr. Nagy Gábor, lelkészgyámintézeti pénztárnoknak Szabó Lajos hadházi, közpénztárnoknak Szabó Lajos balmaazúvárosi lelkészek választottak meg.

Esperesnek s számvevőszéknek évi jelentését, közigazgatási és lelkészgyámintézeti s közpénztárnak költségvetését tudomásul vették.

Mártonfalvának 200 koronát, Nyiracsád s Ábránynak 100-100 koronát, Doroznak 50 koronát, Fitos Ferenc és Szabó Lászlónak 35-35 korona segélyt szavaztak meg.

Dijlevelek, telekvételek, új adókulcsok megerősítése s több kisebb jelentőségű ügy elintézése után nagyobb vitát Fűöp Imre hajduböszörményi tanító korpótlék ügye és a hajdusoboszlói igazgató-tanító választása váltott ki.

Tanügyi bizottság jelentésének elfogadása s a tárgysorozat 51-ik pontjának mindvégig általános érdeklődés melletti letárgyalása után a közgyűlés délután 1 órákor ért véget.

Gyűlés után a Dréher-sörösarnok virágtermében 50 teritékű bankett volt, melyen elnökre s a megválasztott új tisztviselőkre számos toaszt hangzott el.

Békésebb hangok Balkánról.

Szerbia lecsendesedik.

— Távirati tudósítások. —

Törökország és Bulgária az utolsó percben meggondolták magukat és elhatározták, hogy a konfliktust nem karddal, hanem békés tárgyalásokkal igyekeznek megoldani. Tegnap már Belgrádban is békésebb volt a hangulat és a szerb kormány erélyes rendszabályokat léptetett életbe a rend fönartására és az osztrak és magyar kereskedők védelmére. A szerb miniszterelnök az osztrak-magyar követségen sajnálkozását fejezte ki a vasárnapi zavargások fölött és megígérte, hogy a kereskedők kárát meg fogja téríteni. Boszniában is teljes a nyugalom és ma hivatalosan is megcsfolják azt a hirt, mintha Hercegovinaba montenegrói bandák törtek volna be.

A török-bolgár viszony.

London, október 20. A Reuter ügynökség értesüese szerint a bolgar diplomáciai ügyvivő közölte az angol kormánnyal, hogy kormányától hivatalos megbízást nyert an-

Lecsillapodik. Szívverése is nyugodtabb lesz. Egy néhányszor végig fut rajta a hideg borzongas, azután már mintha csak ezernyi hangya maszna meg testét. — Lágy zsidbadást érez — —

Es elgondolkozik — — elgondolkozik hosszán, mélyen — —

— Mily ostoba és kicsinyes is a világ. Szentnek tartja amit én kacagok és kacag azon, amit szentnek tartok én. — Hát nem furcsa ez? Ki jár a jó uton? Haha — — szegény, szegény bolondok. Mily alacsony járnak odalenn a föld porában. Nem emelkednek tul arasznyi gondolkozásuk határánál — —

Erény, tisztesség — becstelenség; mind, mind fogalmak! Hiu fogalmak — — Kire van bizva, hogy megtiltja mibenlétöket: — Rajongnak a tisztességért és lábbal tiporják a becstelenséget — — haha! Hat nem furcsa ez — — Fogalmakért, ködképekért rajonganak, amely ugy eltünik mind, mint a delibab. Nevetnek engem — — Mit bánom én? A szemükbe kacagok és a fülükbe kiáltom, hogy: „bolondok vagytok minden törekvés-
sentekekkel, vágyaitokkal, áltisztességetekkel — mindenetekkel! — —

Igy gondolkodik és meginnog lelki egyensúlyának mérlege. Elvesziti az egyensúlyt és bukik lefelé — — Lefelé a mélybe, ahol ölelő karokkal várja a megsemmisülés — —

Es bandukol tovább a sötétben — —

(Zolt.)

abban az ifjui lélekben! Az ember összes boldogsága, szenvedése és kínja száguld idegeiben.

Ez az élet. Megö, elhamvaszt lángoló tüze, de legalább élünk! Mit ér a gyertya, ha hosszán, lassan pislakol hidegen. — —

* * *

Lázás, vad gondolatok kergetőznek az agyában. A szerelem hatalmas, nagy indulat. Mennel nagyobb a lélek, annát veszedelmesebb viharja. Csapkodnak hullámai és az eget ostromolják a tajt közó habok. Minden koriátot leront — — azt hiszi, hogy végtelen hatalmas.

Vár, vár — — hiába. A kis ajtó nem nyílik meg. Révedezve, tétován próbál visszafelé indulni. Nem tud, nincs elég ereje. . .

Mintha a kis ház felé hozná valami titkos nagy hatalom. Kétszer is visszatér. — Tusakodik magában. Szenved — — kinlódik — — Hany lélek verzik így el az élet kalváriáján, tele nemes hévvel és lelkesedéssel. Harcol, küzd nagy eszmékért, ideális gondolkozása nem számol semmivel — mig szemébe nem nevet a hidegen vigyorgó való.

— A hideg szél mégegyszer ismét végig söpri az utcát. A vállára üt, a fülébe kacag és guyosan sivitja: nagy bolond vagy te kedves komám — — nagy és dicső bolond!

Megreszket ettől az ifju. — Egy kicsit összeszedi magát. De keble még mindig zilál — — Hazafelé indul, hazafelé a nyirkos, hideg éjszakában.

nak a pozitív kategórius kijelentésnek meg-tételére, hogy Bulgária minden lehetőséget meg fog tenni, hogy a Törökországgal való háboru elkerültesse.

Berlin, október 20. A Berl. Tagbl. jelentéi Konstantinápolyból: A nagyvezér órákon át tartó kihallgatáson volt a szultánál. A Yıldiz-kioszkból nagyon fontos, a viszonyokat gyökeresen megváltoztató döntést várnak. Úgy látszik, hogy a portának az a szándéka, hogy az ifjútörök bizottságnak közvetlen részét juttasson a kormányzásban. Arról van szó, hogy friss erőket vigyenek bele a kormányba, hogy végre igazi munkát végezhesse.

Belgrád körülzárása.

Zimony, október 20. A dunai monitorok parancsot kaptak, hogy gyakorlataikat szüntessék be s álljanak készen, hogy még ma Belgrád elé vonuljanak. Ha az éj folyamán a tüntetések megismétlődnek: a monitorok, újabb parancsot be sem várva, körülzárják Belgrádot.

Felolvasó-estély a kollégiumban.

Október 25-én.

A főiskolai Irodalmi Társulat október 24-ére tervezett irodalmi estélyét egy nappal később, tehát vasárnap d. u. 5 órakor tartja meg a kollégium dísztermében. Nagy érdeklődéssel várják sokan az ifjuságnak ez estélyét, mely bizonyára hangulatos és minden féle tekintetben teljesen kielégíti a hallgatóság óhaját. Biztosítják ez estély erkölcsi sikerét a műsoron szereplő személyek, az anyagi sikert pedig a lelkes közönség, mely mindig hű látogatója volt az ifjuság ünnepélyeinek.

Meghívókat ugyan még nem bocsátotta szét a rendezőség, de értesülésünk után már a programot is közölhetjük. Az elnöki megnyitó után Pap Károly akad. tanár tart felolvasást. Egy komoly szavalat után Pap Géza hittanhallgató zongorázik. Vándor Iván városunk ismert írója, akinek most jelent meg az első kötet novella gyűjteménye „Kód kisasszony és egyéb elbeszélések” címen az Igazi című humoros elbeszélését olvassa fel. Pavay Boriska meládrámát fog előadni — Szabó István költeményeiből olvas fel. Sarkadi N. József hittanhallgató quartett kísérettel énekel. Végre egy vig szavalat fejezi be az estélyt.

A meghívók a napokban lesznek szétküldve. Jegyek előre válthatók Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Üllőhely 1 korona, állóhely 50 fillér.

Készülődések a mozgósításra.

Nagy intézkedések Debrecenben.

Bizalmas rendelet az üzletvezetőséghez.

— október 21.

A hadvezetőség ugylátszik, minden eshetőségre készen van. Bárha a békés hírek most sürűbben szállingóznak, a mozgósítás előkészületei nem szűnhetnek.

A debreceni üzletvezetőség bizalmas rendeletet kapott, hogy készüljön el arra, hogy az esetleges mozgósítás esetén a debreceni ezredeket, valamint a többi mozgósít-

tandó ezredeket a maga területén akadálytalanul szállíthassa. Ennek folytán az üzletvezetőségénél tanácskozás volt, melyen a legközelebbi teendőket és azt beszélték meg, hogy miként lehetne előteremteni a kellő számú mozdonyokat és kocsikat.

Amint megirtuk, mozgósítás esetén a 12., 13. és 7. hadtest azonnal bevonja a tartalékosait, úgy, hogy a nagyszabeni 12 és a temesvári 7. hadtest egyesülve, már a mozgósítás negyedik napján Zimony felé indul.

Epp erre való tekintettel lázas készülődés folyik az egyes csapattesteknél s ez különösen a 7. hadtesthez tartozó ezredknél észlelhető, amennyire Temesvárról naponta érkeznek avizók és direktívák, melyek a mozgósítással a legszorosabb összefüggésben állanak.

A napokban két olyan rendelet jött a debreceni ezredre, mely alkalmas arra, hogy értesülésünket megerősítse. Egyik hadtestparancsnoksági rendelet az e hó 6-án bevonult újoncok kiképzésére vonatkozik. Az azonnali mozgósítás esetén ugyanis az újoncok természetesen visszamaradnának, miután kiképzésük még csak hat hét múlva ér véget.

Tekintve azonban, hogy az ezred teljes létszámmal fognak utnak indulni, ki-vánatos volna az újoncok is mihamarabb annyira begyakorolják magukat a katonai szolgálatba, hogy szükség esetén az ezred kiegészítésül fölhasználhatók legyenek.

Ez okból a rendelet értelmében a kiképzésnek sokkal intenzívebbnek kell lennie és gyorsabb tempóban kell haladnia, mint rendes körülmények között, amiért is a hadtestparancsnokság a további kiképzés programjának megszerkesztésére szigorúan tartandó utasításokat adott ki. Haifón már az új program alapján kezdik meg a kiképzést.

A temesvári hadtestparancsnokság másik utasítása szerint az egyes katonai hatóságok záros határidőn belül kötelesek bejelenteni, név szerint azokat a tiszteteket és altiszteteket, akik valamely szláv nyelvet szönb és írásban birnak. Hogy ez a mozgósítással szintén kapcsolatos, alig fér hozzá kétség.

Egyébként a debreceni 7. Vilmos huszárezredhez is napokkal ezelőtt megérkezett az avizó, amelynek értelmében az eskadron teljesen menetkészen várja a parancsot.

Színház. Művészet.

Műsor:

Szerdán! „Tündérszereltem” operette C bérlet.
Csütörtökön: „Csók pirulák” vigjáték A bérlet.
Pénteken: „Tündérszereltem” operette B bérlet.
Szombaton: „Mi történt az éjjel?” bohózat C bérlet.
Vasárnap délután: „Tatárjárás” operette bérletszünet.
Vasárnap este: „Koldus gróf” operette bérletszünet.

Folt, a mely tisztit.

(Drámai repriz)

Echegaray, a híres spanyol drámaíró örökbecsű, nagy compositiójú darabját elevenítette fel tegnap a debreceni színház.

A modern emberi indulatok skáláján Echegaray kezdett legelőször játszani, de még ma is hat szívünkre, lelkünkre az indulatok azon nagy áradatával, amelyeket mi ránk zudít.

Es ez indulat áradat nem mesterkelt, nem kopott el — ha talán el is avultak külső kifejezésre juttató eszközei — a bennünk levő örök emberi, örökre le fog bilincselni bennünket.

Echegaray, a modern dráma legelső nagy mestere, hat mindig, minden körülmények között — ha van szíve — lelke hozzá a színésznek, aki kifejezésre juttatja, avult formában bár, de mindig örök ifjun — a nagy mester hatalmas koncepcióit.

A debreceni színház drámai része alapján megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket a debreceni színház-nívójához fűzünk — ezt el kell ismerni a kritikának.

Az összejáték ellen nem lehet semmi kifogásunk és ha nem is keressük a kiüszítitkokat, tudjuk, hogy kinek a keze működik még a drámai daraboknak a rendezésénél is. No de hát nincs is kiírva a színlapra, hogy ki a rendező!

A szereplők mindnyájan igyekeztek megfelelni legjobb akaratukkal a reájuk rótt feladatnak.

A szereposztásnál azonban mindjárt egy nagyon különös dolog tűnt a szemünkbe.

Győre Alajos játszotta eddigi pályafutásán mindig Don Justó nehéz szerepét, annak egyik kiváló alakítása. Nem értjük tehát, hogy miért vették el e kiváló színésztől az egyéniségének annyira megfelelő szerepet és miért ugratták be abba Kemény Lajost? — Semmiesetre sem egyezhetünk abba bele, hogy elkedvetlenítsék ezt a valóban kiváló művészbent.

Gazdy Aranka fényes diadalt aratott tegnap este. Pompásan és minden ízében megkapó tökéletességgel állította elénk a Matildé nagy drámai erővel ható jellemét. A közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte a kiváló művésznőt s számtalanszor híván a lámpák elé.

Figyelmébe ajánljuk, hogy nem spanyolul beszél, tehát magyarosan hangsúlyozza a Fernando nevet. Nem vagyunk hajandók mentségül tekinteni azt, hogy Markus Emiliát utánozza ez alaptévedésben.

Krasznai Ernő kitűnő alakítást nyújtott kis epizód szerepében. Valóban nagy tökéletességgel állította elénk Julió jellemét. Az utóbbi időben különben azt tapasztaltuk, hogy Krasznait is mellőzik, pedig több méltányosságot érdemelne meg ambíciója.

VITA
SÖSKÜT FORRÁS VASMEGYE

Alkalikus Natron-Sithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: huyasavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s huyghólyag bántalmaknál stb.

Minél üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Lipat-körut 29. szám.

Főraktár:

Komlóssy Sajos urnál Debrecenben.

Kapható gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Mrabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Hahnel Aranka is remekelt. Az Enriquesta genréja különösen az ő egyéniségéhez illik.

Lukács Juliska is a tőle megszokott készséggel vitte diadalra alakítását.

Ternyel Lajos is megállotta a helyét. Buzgatommal, szép sikerrel, sok karzati tapsal és még több alpáthosszal szavalt. Különben Berczyvel együtt jelentékenyen hozzájárult a tegnapi est sikeréhez.

*** Csókpírulák.** Holnap, csütörtökön kerül színre a Csókpírulák bohózat — az első vörös színlapos darab az új idényben. Az igazgatóság ez uton újból kéri és figyelmezteti a t. bérifő közönséget, hogy amennyiben nem óhajtának megézni ezt a tul pikáns darabot, jelen sék be ebbeli szándékukat ma délelőtt 10 óráig a színházi pénztárnál és az igazgatóság a jegy árát visszatéríti. A Csókpírulák bohózatban a színtársulat legnagyobb része van foglalkoztatva. Főbb szerepekben Hahnel Aranka, Gyöngyi Jolán, Huzella Irén, Gerő Ida, Kovács Laura, Zilahi, Bekés, Ternyei, Berczi, Kemény, Ligeti, Nador és Tallián. A darabot Bekés Gy. rendezi.

*** A Koldusgróf kerül színre** hosszabb pihentetése után. — A címszerepet Kemény Lajos, Jessiet Rózsa Lili, Hippet Gyöngyi Izsó, Malonát Radó Anna já.sza.

*** Géosi István,** az ismert író legújabb darabját (a Tévolygók népdramá) az igazgatóság megszerezte és legközelebb színre hozza.

*** A legközelebbi operette reprise** Offnbacznak nálunk évek óta elő nem adott klasszikus zenejű darabja, a „Traperinti hercegnő” lesz, — amelyből a próbák már megkezdődtek.

*** Győre Alajos.** Régen van már nálunk, de még csak most kezdjük voltaképpen megismerni ezt a tetőtől-alpig művész embert, aki rövid idő alatt a közönség kedvencévé lett.

És Győre Alajos valóban megérdemli ezt az általános elismerést, amely úgy látszik, hogy az egyedüli, amit istenadta tehetsége és művészete után aratott. Nap-nap után tapasztalhatjuk, hogy Győre Alajost, a közönség kedvencét, a régi idők nemes katonáját, akiről elmondhatjuk, hogy valóban a magyar művészet apostolai közé tartozik — nem méltányolják kellőképpen és nem léptetik fel egyéniségének megfelelő szerepekben. Könyvtárnoki teendőket végeztek most vele, ahelyett, hogy jóva tennék azt a nagy hibát, amit akkor követek el, mikor ezt a kiváló művész embert évekig a puztárba dugták el.

Reméjük, hogy az igazgatóság nem fog elzárkózni a közönség és sajtó általános óhajától és a derék művész embert érdemeinek, multjának és jelenlegi művészetének megfelelő bannásmódban fogja részesíteni.

A nap krónikája.

(Krasznai hírlapi körútja.)

Érdekes kis kisza históriát közöltünk a minap. Krasznairól a „nő hódító”-ról volt benne szó, aki bravuros „hódítási módjáról” nagy hírt-nevet szerzett magának.

Megmutatta, hogy hogyan kell banni a nőekkel — a saját feleségén. A csattanós kis esetnek a lényege az, hogy Krasznai és egy fiatal újságíró „mily” beszélgetésbe merülve álltak a színház folyosóján. A festett világ bájos tündéreiről tárgyaltak.

A tuloldalon egy bájos hölgy tünt fel hirtelen. Krasznai hozzámment, megölelte és megcsókolta. „Igy kell banni a nőekkel!” — mondja amint a visszajön.

Az újságíró nem tud hová lenni a csodálkozástól. „Hát ki volt az a nő akivel így bánt?” — kéri meglepetve.

„A feleségem! — viszonzozva Krasznai. A csinos eset, amibe az a legérdekesebb, hogy szórul szóra így történt meg — óriási szenzációt keltett. De még csak ezután jön a java.

Lapunkból ugyanis számos vidéki collega vette át az érdekes históriát — természetesen a lokális viszonyokhoz alkalmaz-

kodva, a Krasznai nevét más és más variációkban közölték.

Egy ilyen más névvel „variált” alakban pillantotta meg a cikket egy helybeli újságíró, aki helybeli lapokat nem szokott olvasni — vagy legalább akkor nem olvasott.

Kiollóva a cikket és a már mit sem tudva az előzményekről — ismét Krasznaira változtatja át.

A sors annyi ravasz véletlenének ily agyafurt összetalálkozására, amely megfogott egy tolvaj rókát a kelepecében — már csakugyan csak egy homéri kacaj következhetik!

* * *

A tanuvallomás.

A büntető járásbírósa előtt becsület-sértési pört tárgyalnak. Kuosmás Antal uramat ugyanis szörnyű módon megsértette a szomszédja, azt mondván róla, hogy nem illik rá a „becsületes” jelző.

Nosza nyomban bepörölte a sértés miatt a szomszédot, akitől a mai tárgyaláson megkérdezte a bíró:

— Hát meg sértette maga?

— Nem én kéröm.

Erre előállott a tanu, akitől tudakolja a bíró:

— Hallotta maga, hogy mit mondott ez az ember Kucsárnak?

— Nem hallottam én kéröm alásan, mert éppen akkor jelenleg ott pipára gyujtottam.

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Latkóczy Brémában van.

Büntársai ninosenek.

Insich dolgozott.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, október 21.

A kipattant botrány nagy hullámokat vet. Hogy a főtettes megkerült, körülötte száguldozik a foltevések és a kombinációk sokasága. Beszélnek arról, hogy a nagy titoknak Latkóczy csak egyik epizódja; az, amelyek legkevésbé érdekes.

Beszélik, hogy nemcsak egy patikajogról s nem is patikajogról van szó s nemcsak Latkóczy, hanem mások ellen is tart a nyomozás. Beszélnek arról, hogy egy nő házalt egy ajánlólevéllel. Ezt a levelet a rendőrség meg is kerítette.

Mit mond a főkapitány?

Igen érdekes ebben az ügyben Boda Dezső főkapitány véleménye, ki elejétől fogva személyesen vezette az érdekes vizsgálatot.

— Ugy látom, — mondotta ma reggel a főkapitány, — hogy a lapok nagyrésze azt kutatja és firtatja, vajjon nem-e voltak Latkóczy-nak büntársai? És ha voltak, hát kik azok? Erre én annyit felelhetek, hogy a rendőrség, nyomban a vizsgálat befejezése után, az összes aktákat a belügyminiszteriumba terjesztette föl, a célból, hogy ott folytassák a vizsgálatot, ha ugyan annak helye van. Én azt hiszem, hogy Latkóczy-nak nem voltak büntársai. Ő „in situ” dolgozott. Elfogadta a pénzt, de aztan nem adta oda senkinek. Legfolyjabb annyit tehetett meg, hogy úgy fu tában, baráti tanácsban megemlítette az ügyet egyik-másik régi belügyminiszteriumi ismerőse előtt.

Latkóczy Amerikába utazott.

Latkóczy e pillanatban minden valószínűség szerint már hajón ül és utazik Amerikába.

Tegnap arról értesültek budapesti ismerősei, hogy Brémában van és ott várja a Newyork felé induló hajót.

Amerikában fog letelepedni és ott éli hátralévő napjait. Anyagi gondoktól nem kell felnie, mert annyija van, hogy a szükségétől nem kell tartania.

A régebbi üzletek.

Nyilván a Kretz Ferenc indiszkrétciója terjesztette el a hírt azoknak a megfizetett kijárásoknak is, amelyekre Latkóczy Imre az utolsó években sikerrel vállalkozott, még pedig jobbára neves s előkelő fővárosi ügyvédek asszisztenciájával. Már a patikabotrány kipattanása előtt is sokan tudták, hogy a főváros tanácsa és az egész fővárosi közönség hangos tiltakozása ellenére koncessziót tudott szerezni a belügyminiszteriumtól egy szerencsen-utcai mulatónak.

De ugylátszik, hogy maradt Latkóczy-nak egy olyan üzlete is, amely még nincs végképp lebonyolítva.

A nyári hónapokban árlejtést hirdetett ugyanis a Károly-köruti nagytrafikra, a melynek régi tulajdonosa meghalt. Sokan pályáztak, de talán még többen visszariadtak, amikor az érdekelt körökben hire járt, hogy kar a bélyegért, mert egy nagybefolyású kegyelmes ur már megszerezte valakinek pénzért a gazdátlan nagytrafikot. Persze, akkor még ki se hirdettek a pályázatot, a melyről még most se tudják bizonyosan, hogy el van-e döntve. Csak annyit mondanak teljesen kétségtelennek az információknak, hogy Latkóczy Imre a Károly-köruti nagytrafik megszerzésért harmincezer koronát követelt, amelyet állítólag egy nyitrai kereskedő szabályszerű nyugta ellenében a kezéhez is juttatott. A pályázat még nem intéződött el, a patikabotrány elcsattanása után ez a harmincezerkorona üzlet is végképp dugába dőlt.

Hol van Latkóczy?

A kritikus éjjelen, a mult csütörtökön Latkóczy Imrét is bevitték az ötödik kerületi kapitányságra. Szükség volt rá szembesítések céljából s detektívek mentek érte a József-utca 4. számú házában levő lakására.

Az öreg kegyelmes urat csak nehezen lehetett rábírtani arra, hogy akkor éjjel bemerjen a kapitányságra. Alighanem attól tartott, hogy szabadsága körül valami baj eshetik.

Nem történt semmi. Latkóczy megtévedése nem büntetendő s így már néhány órával később künn volt a kapitányság épületéből.

Ott a közelben, az Arany János-utca sarkán kocsira szállott az akkor már teljesen elejtett ember s remegő hangon adta ki az utasítást:

— József-utca 4.

Másnak, anélkül, hogy lakását akárcsak egy percre is elhagyta volna, kocsiba ült s azzal a jeggyel, amelyet számára az ügyvédje váltott meg, elutazott a fővárosból. Az eredetileg váltott jegy csak Bécsig szólt, beavatott helyen azonban tudni vélik, hogy

Latkóczy még itt Budapesten megváltatott a számára egy Béostól Southamptonig szóló jegyet, amellyel, anélkül, hogy Bécében időzött volna, tovább utazott.

Bűnügyekben is közbenjárt.

Késő este telefonálta budapesti tudósítónk, hogy mint később kiderül, Latkóczy bűnügyekben is közbenjárt. Nemrég egy ismert uzorás bűnügyben interveniált a vádtanácsi elnökönél, aki azonban ridegen visszautasította. Latkóczyra egyre újabb panamak derülnek ki.

A Latkóczy-ügy és a király.

Wekerle miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor egy óráig tartó kihallgatáson volt a királynál. Hír szerint a miniszterelnök a mai kihallgatáson iratta alá a királlyal Latkóczy elbocsátásáról szóló iratot.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Benedek János országgyűlési képviselő tegnap Debrecenbe érkezett és részt vett az alsószabolcsi egyházmegye közgyűlésén.

— **Thaly Kálmán a választói jogról.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, az országos függetlenségi párt elnöke csoportonként ismerteti meg párthiveivel az új választói jog tervezetét és mindenik képviselőtől megkérdi, hogy a reformra vonatkozólag van-e valami indítványa, vagy észrevétele. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Thaly Kálmán, Debrecen első kerületének szeretett képviselője azt kívánta, hogy az egyetemi ifjuságnak is adandó, korra való tekintet nélkül, választói jog.

— Ezt én is helyesnek találok — vélte Kossuth. — Azt hiszem Andrásynak is tetszeni fog.

Ilyenformán az egyetemi hallgatók Thaly Kálmánnak fogják köszönhetni, ha belejutnak az alkotmány sáncaiba.

— **Kossuth üdvözlése Debrecenből.** Megirtuk, hogy a jubiláló Debreceni Felső Kereskedelmi Iskolát a kormány tagjai, köztük Kossuth Ferenc is, tisztelettel melegen üdvözlötték. Az ünnepség vezetői viszonzásul az üdvözlésre a következő távirattal válaszoltak:

A Debrecenben egybegyűlt kereskedelmi iskolai tanárok, valamint az ötvenedik évfordulót ünneplő felső kereskedelmi iskola a szeretet és tisztelet tejes melegével üdvözli Nagyméltóságodat, mint a magyar kereskedelem fenekelt vezérét. Zádor Lajos, a kereskedő egyesület elnöke, Szuppán Vilmos, a kereskedelmi tanárok országos egyesületének elnöke.

— **A csütörtöki felolvasó est,** melyet holnap délután öt órakor tartanak a róm. kath. főgimnázium dísztermében, igen fényes sikerűnek ígérkezik. Az eddigi páratlan sikernek méltó folytatását ígéri ez a program. Komoly és humoros felolvasás, ének- és zenekar, magánének és zongoraszám teszi változatossá az estét, melynek részletes műsora a következő: 1. a) Honvágy, magán női ének, női karkisérrel; b) Mörhling: „Az éjhez“, nő, kar zongora kísérettel. Előadja a „Svetits“-intézeti róm. kath. tanítónőképző-intézet énekkara. — 2. Megnyitó beszéd, tartja Jászay Rezső dr., főgimnáziumi igazgató, a rendező-bizottság elnöke. — 3. „Amorette keringő“ zongorára szerzős előadja Széll Kálmán dr. — 4. „Az eszthetikai életől“ írta és felolvassa Husz Lajos. — 5. Dalok, éneklő Gyöngyi Jolán, zongorán kíséri Mártonfalvy György. — 6. „A hazugság“, írta Mihalovits Jenő, felolvassa Than Gyula. — 7. Magyar nóták, előadja Magyar Imre és zenekara. — Ezen kiváló-

nak ígérkező esetre felhívjuk olvasóink, kivált a t. bérlők figyelmét, megjegyezvén, hogy a program pontosan 5 órakor kezdődik. Akik bérlőhez jutottak, azok ma estig váltsák ki jegyüket Antalfy József könyvkereskedésében, mert az eddig ki nem váltott jegyeket csütörtökön már más jelentkezőknek fogják átadni.

— **Ösv. Rozenberg Albertné temetése.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra özvegy Rozenberg Albertné hült tetemeit. A Piac-utcái gyászházban impozáns gyászoló közönség jelent meg, hogy lerójják a kegyelet adóját a nemesszívú urnáért. A koporsó felett Krausz Vilmos főran mondott szép gyászbeszédet, amely könyekre indította a hallgatóságot. Ezután megindult a menet a Varad utcai izr. temetőbe, ahol végső nyugalomra helyezték Rozenberg Albertnéét.

— **Körözött kir. közjegyző.** Pethes Pal jászapáti-i kir. közjegyzőről megirtuk, hogy nagyobb összeget elsikkasztott a hivatalosan reá bízott pénzből s aztán nyomtalanul eltűnt. — Pethes Pal már több ízben követelt el hivatali visszaéléseket s így ez a sikkasztás nem első büntette, — Hír szerint az elulajdonított pénzt egy kedvesére költötte. — A rossz utra tévedt diplomás ember ellen a törvényszék köröző levelet bocsátott ki.

— **Hamis pénzek Debrecenben.** Jeleztük már, hogy Debrecenben az utóbbi időben rendkívül sok hamis pénz, öt koronás került forgalomba. Az öt koronások cinkből és ólomból vannak öntve és meglehetősen rosszul sikerült gyártmányok. Mindazonáltal a nem elég elővigyázatos, figyelmenl emberek közül már akadt, akit rászedhettek a csalók. Tegnap délután a gyümölcs piacon próbált szerencsét egy iparos kinézésű ember a hamis pénzzel. Az éles szemű kofa azonban rögtön észrevette a csalási szándékot és rendőrt kiáltva le akarta tartóztatni a hamis öt koronás tulajdonosát. Ez azonban megsejtette a veszedelmet és a pénz hátrahagyásával futásban keresett menedéket. — Használó eset történt egyik főtéri üzletben. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a hamispénz forgalomba hozójának kiderítése iránt. A jelek arra vallanak, hogy az öt koronások Debrecenben készülnek s így egész valószínű, hogy rövidesen eredménye lesz a nyomozásnak.

— **A Zenekedvelők Társaságának** hangversenyei iránt oly nagyfokú érdeklődés mutatkozik, hogy a páholyok jó része már le van foglalva, dacára annak, hogy a jelentkezős folyó hó 24-ig tart. Az egyesület vezetősége ez uton hozza ismételtén tagjai tudomasára, hogy a 31 páholyra való jelentkezés után sorsolás u ján döntenek el, hogy kinek melyik páholy jut. Jelentkezéseket elfogad Csáthy Ferenc könyvkereskedő ur.

— **Feltörte a vakok perselyét.** Az elvetemültségnek megdöbbenően nagy foka kellett ahhoz a bűnhöz, melyért Rubi István Baross-utcán lakó napszámos a börtönbe került. Rubi István bűne pedig az, a Homokkert soron lévő Zsuzsa-féle korosmában egy észrevétlen pillanatban feltörte a vakokat gyámolító országos egyesület ott elhelyezett gyűjtőperselyét és az abban összegyűlt 32 koronát elmulatta. A csunya bűnre hamarosan rájöttek és a rendőrségen Rubit feljelentették. — A rendőrség Rubit letartóztatta és betöréses lopás miatt megindította ellene az eljárást.

— **Férjgyilkosság.** Törökszentmiklósról írják nekünk: Halmi János törökszentmiklói gazdálkodó folyton iszákoskodott és e miatt állandó perpatvar volt felesége és Halmi közt. Felesége hiába kérlette, sőt Kutas Bálint ref. lelkészt is felkérte, hogy té-

ritse férjét a jó utra, ez nem hagyott fel a kocsmázással. — Vasárnap az asszony éppen a konyhában foglalkozkodott, midőn férje ittasan hazajött és szóváltás támadt köztük. Az asszony végelkeseredettségében a konyhával férje nyakát elmeteszette, mire az csakhamar meghalt. Az asszony a csendőrségnél önként jelentkezett.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Kabáról jelentik, hogy ott Kovács Antal gazdálkodó felakasztotta magát. Az öngyilkosságot a kora hajnali órákban vették észre. Kovács Antal jómódu és tehetős gazda volt. Boldog családi életet is élt. Az utóbbi időben azonban anyagi zavarai miatt nagyon elkeseredett. Hétfőn este elment mulatni egyik kabai korosmába és reggelig nem ment haza. Amint bebotorkált a kapun, bement a ház egyik félreeső helyiségébe és ott felakasztotta magát. Reggel hat óra tájban vették észre öngyilkosságát. A községi orvos konstátálta, hogy a szerencsétlen ember már halott. Az öngyilkosságról értesítették a debreceni ügyészséget, amely a temetési engedélyt megadta.

— **Vérengzés a vasuton.** Nagykanizsáról jelentik nekünk: Az adai vásárról vasárnap délután hat lócsiszár utazott Szeged felé. A vásári nyereség megosztásában Nagykanizsa közelében összeveszttek, amiből kifolyólag Gibicz János zombori lakos bottal fejbevégtá és Brankó szintén zombori lakos bicskával halántékon szurta Kovács Katona Sándor foktői lakost. A tettesek, félvén a büntetéstől, meghúzták a vonat vészfékét és midőn az sebességét lassította, megugrottak. A súlyosan sebesültet a nagykanizsai kórházba szállították. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **Rendőri hírek.** Orosz Sándor, Ferenc József-uti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes egy oszomó boros edényt ellopott tőle. A rendőrség az ellopott tárgyakat Radeckzi József csárdásnál megtalálta. Az eljárás folyik. — Nemes Ferenc Jókai-utca 38. szám alatti lakos a napokban Hajduszoboszlón járt szekerén. Ott mielőtt dolgát végezte volna, szekerét, lovait Orbán Lajos napszámos gondjaira bízta, azzal az utasítással, hogy hajtson a Szent-György tőrrre, ahol várja be őt. Dolgát elvégezvén, hirtelen kereste a kijölt helyen emberét. Orbán Lajos eltűnt szekérral, lóval együtt. A gazda hazatérve Debrecenbe, itthon akadt rá lovára, szekere, amelyet az utcán gazdátlanul hagyott a napszámosa, aki a szekeren levő bundát, szűrt, meg egyéb holmikat elemelve, megugrott. A rendőrség most lázasan kutat a napszámos után.

— **Keresek világos száraz udvari** helyiséget iparvállalat részére. Cim a kiadóhivatalban.

— **Vízvezetési, fürdő, csatornázás és** szivattyu berendezéseket szakszerűen készít és javít jótállás mellett Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4. sz.

— **Gyönyörű szép villany-csillárokat** felszerelve ajánl nagyon olcsó árban Lám Sándor üveg és porcellán üzlete. Debrecen, Piac-utca 5.

— **Zene estély.** A Royál kávéházban ma Magyar Imre és fia teljes zenekarával hangversenyt tart.

Percol Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

A legjobb minőségű kézitáskák, pénz- és szivartárcák beszerzésére bizalommal ajánljuk az előnyösen ismert Mentze Henrik ujdonságok áruházát Kosuth-utca 4. szám.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsio-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsio

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époly rózsás és viruló arcúvá válnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlja a

SCOTT-féle Emulsio

használatát. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerben.

Távirat és telefon.

A királynál.

Budapest, október 20 József Ferdinánd főherceg ma kihallgatáson volt a királynál, akinek megköszönte dandárparancsnoki ki-nevezését.

A belgrádi nagykövet

Budapest, október 20. Forgách belgrádi nagykövet ma Budapestre érkezett és előbb Aerenthalnak, majd később báró Buriánnak referált a szerbiai állapotokról.

A delegációk üléséhez.

Budapest, október 20. Szünnet után a magyar delegációban Szemere Miklós szólalt fel és az annexióról s annak hatásairól beszélt, a szerbiai zavargásokat gyújtogató eszöcselék aknamunkáinak nevezve. Molnár János apát a pápa világi hatalmának visszaállításáról beszélt Okolicsányi László kifejti, hogy a világi hatalom visszaállítása éppen a pápának nem volna előnyére. — Duskán Gergely felszólalása után az ülés véget ért.

Órlási tűz löcsén.

Löcse, október 20. Az elmúlt éjjel nagy tűz pusztított, mely egy magánháza keletkezve, a szélvihartól táplálva átcsapott a minoriták templomára és kolostorára, mely teljesen porrá égett. Hasonló sorsra jutott sok ház is. Az egész város talpon volt és rohant a rettentő tűz színhelyére. A tüzet a tűzoltóság a katonaság segítségével lokalizálta. A tüzben több ember megsebesült, ketten halálosan megsebesültek. — Számos háziállat elpusztult.

Automobil szerencsétlenség.

Rimaszombat, október 20. Archen Vilmos berlini gróf ma automobilján erre hajtatott. Utközben az automobil felborított egy kocsit, melyben Nagy Aladár méntelepi parancsnok és atyja Nagy József vasúti títkárr ültek. Mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.

Fogla kozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (ch-k) számlára, pénztárjegyekre es

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kötésére.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

A néh. Kiss Áron püspök halálával megüresedett lelkészi állásnak meghívás útján betöltését egyházközségünk presbitériuma az E. T. II. t.-c. 9. §-a alapján az egyházközség többségének hangulatára támaszkodva határozatilag kimondotta és erre a lelkészi állásra Eröss Lajos urat, a tiszántuli ref. egyházkerület megválasztott püspökét nevezte meg meghívás útján megválasztandónak. Ennek folytán esperes ur az E. T. II. t.-c. 11. §-a alapján a meghívás útján való lelkészválasztás ez évi október hó 26-ik napját — hétfőt tüzte ki és a választásra a küldöttség megalakítása iránt intézkedett. Ennélfogva értesítetnek egyházunk választó tagjai, hogy a meghívás útján való lelkészválasztás ez év október hó 26-ik napján, hétfőn, délelőtt 9 órakor ref. egyházunk nagytemplomában veszi kezdetét, mikor az E. T. II. t.-c. 12. §-a értelmében, ha a megjelent jogosult választók Eröss Lajos urnak a megválasztott tiszántuli egyházkerület püspökének meghívása mellett nyilatkoznak és nem lesz legalább tíz olyan választó, aki a meghívást elenezné, az egyházmegyei megbízottak az illető jelöltet megválasztott lelkésznek jelentik ki. Ha pedig legalább tíz jogosult választó a meghívást ellenzi: az egyházmegyei megbízottak a választók névjegyzéke alapján azonnal titkos szavazást rendelnek el, amelyben a jelölt meghívását óhajtok „igen“-nel, az azt ellenzők „nem“-mel szavaznak.

A netaláni titkos szavazás a következő két helyen történik:

a) az egyház tanácstermében, Egyház-tér 17. sz., ahol a Csapó-, Péterfia- és Hatvan-utcai választók.

b) a felsőbb leányiskolában Kosuth-u. 33. sz. g., hol a Piac-, Varga és Kosuth-utca választók, továbbá a külsőségeken lakók szavaznak.

Debrecen, 1907 október hó 16.

A presbyterium elnöksége.

9852. Tkv.
1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Debreceni kölesönös segélyző egyesület m. sz. végrehajtónak kérelmére a debreceni kir. tvszék területén fekvő, a debreceni 9254. sz. tjkvben A + 1., 2. sor. 8282-6., 8282-7. hrsz. alatt foglalt végrehajtást szenvedettek tulajdonát képező komokkerti beltelkez majorsági földre az árverést 2617 koronában az ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi november hó 14-ik napjának, délutáni 3 órakor a debreceni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár két harmadán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 261 kor. 70 ft készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígéri senki sem akar, köteles a bánatpénzt az általa ígért ár 10 százalékig nyomban kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül maran és az árverés folytatásában részt nem vehet.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1908. évi szeptember 18.

Bolváry,

kir. tvszéki bíróhelyett Almosy Z. kir. tvszéki albiró.

Takarék tűzhelyek,
főző-edények,
Eperjesi eszerpályák,
vaskályhák jutányos
áron kaphatók

Kovács Gyula
vasüzletében
„BIKA“-szálloda mellett.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debreczen, Piac-utca 77. sz. — (az udvarban). — Telefon szám 567.—

Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillárokat, dynamo-gépeket, motorokat, módszereket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpákat. **Tervek és költségvetés díjtalan.**

Legdivatosabb férfi fehérneműk, nyakkendők, bőr és kötött keztyűk, Gummi különlegességek! Kötszerek, betegápolási cikkek

Győrfi Sándor

keztyű-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanelek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek.

Francia P. D. jegyű fűzők.

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr disztáskák. Menyasszonyi selymek Koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban.

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles, barna és fekete színekben métere 8 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban. — Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kiddor-münster, taposztry, velour, futó- és szalonszőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők,

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek, vászon,

siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálóköntösök és alsó szoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és clot alsószoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok legolcsóbb szabott árban.

férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakendők, divatzebkendők.

Alsó tricott ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruhaszövetek,

magyar- és angol gyártmány. — hozzávaló bélések árak. Har snyák, keztük, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban, legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg-raktára
Debrecen, Rózsa-utca 1. sz.

Tolnai Dániel

első és legnagyobb

hajdumegyei cipőraktár

DEBRECZEN,

Piac-utca 49. sz.

Dus választék mindennemű legkiválóbb gyártmányú női- és férfi- és gyermek-

Cipőkben.

A világhírű „GO-ON” cipők egyedüli árusítója.

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyszintén a világhírű eredeti Mellohár-féle Unikum Drill vetőgépek továbbá Répavágók, Szeckavágók, Ekék, Boronák, Szöllőzuzók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig nem létezett olcsó árban felöltség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba

Az őszi idényre gyönyörű szép

Ujdonságok érkeztek

Női ruhadiszekben

u. m. himzése, applicatiók, sujtás, tresse és zsinorzások, mellény-selymek bársonyok.

Bosznay J. és Tsa

divatruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

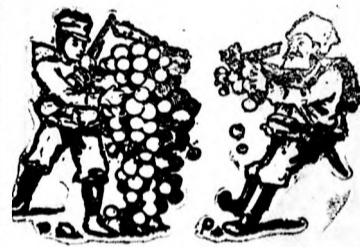
Villanyszerelő,

önálló munkás, aki 500—600 K tőkével bir, egy itt létesítendő új csillár és szerelő-üzlethez

társul

kerestetik. Jelentkezőknek a címet a kiadó hivatal csütörtökig továbbítja. 2282

Szőlőoltvány.

szállit fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Kükülmönti első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

BUZIÁSI PHÖNIX

ASVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

✿ RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. ✿
Üdit, gyógyít. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buzíási gyógyfürdő igazgatósága Buzíásfürdőn. Debreceni főraktár Grünberger és Gifók cégénél.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beiktatottik.

Apró hirdetések előre besztendők.

Egy 250 literes jó karban levő hordó eladó. Timár-u. 21. sz.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádogos-utca 4. sz. a.

Tajtékpiák, Hermonikák, Cipők, csizmák, kézi és ládai fűerek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádogos-utca 4. szám.

Finom akácmez kapható Kirvai János Simonffy-u. 6. sz. bérsátor, klg. K 1-20, 5 klg. árengedmény. 2269

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat

Kossuth-utca 1. sz.

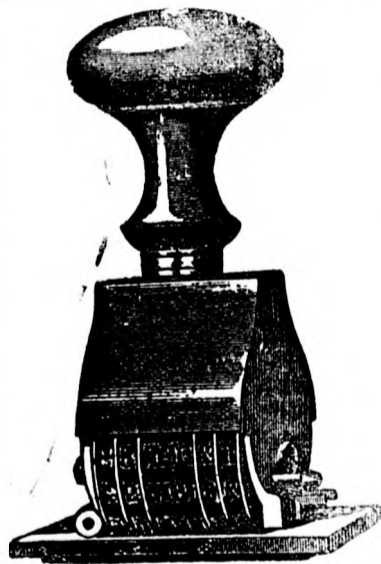
Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos csengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

Telefon 168. sz.

TELEFON 653.

BELYEGZŐ-GYÁR

Első Debreceni

és könyvnyomda.

SIMONFFY-U. 5.

Kárpitos- és disztítő-műhely

Debrecen, Piac-u. 47.

(a főpostával szemben.)

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, ebédlő, háló és szalonok kárpitozását, új afrik és lószőr matracok készítését és régiék felfrissítését. Függyöngyök feltevést és gyermekkocsik disztítését. Kész

o o o o diványok. o o o o

Jutányos árak.

Varga és Mész.

Tisztességes fiatal házaspár, kik egy pár ló kezelését és egyéb raktári teendők végzését elvállalná, kerestetik. Jelentkezni lehet Klár Andornál Miklós-u. 23. 2276

Osakis önállóan dolgozó varróleányok felvétetnek Vanger Sándornál Battyán-u. 1.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fél és negyed áron dus választókban kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Egy értelmes ügyes háziszolga felvétetik Mentze Henrik áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Butorok

Erős izléses modern szép legkedvezőbb fel-

o tételék mellett o

Grósz József, Péter

cégnél szerezhetők be. Piac-utca 70. szám a.

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzifáit: eldrótozva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronaért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronaért. 5 felé vágva 1 koronával drágább. **Aprózott fát 5 m mázsánként már hazaszállítunk.** — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkön átvéve **2 korona 20 fillér.**

1 öl cserfát hasáiban . . .	33	koronaért
1 " bükkfát " . . .	32	"
1 " gyertyánfát " . . .	34	"
1 " vargafát " . . .	34	"

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák wagonszámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárúsitóinál és **BRÜLL LAJOS** megbízott tisztviselőnk utján eszközölhetők. A szállítás **24 óra** alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni. **Az igazgatóság.**

Amatőrök!

A városházzal szemben, a Schwartz-féle pipás-üzletben, hol mindennemű fényképező cikkek is kaphatók most érkeztek teljesen friss lemezek és papírok minden gyári árban.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetőisége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel, és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál. Villágtöltőestek, csillárok és szerelvények dus választéka

Telefon szám: 568. 1063

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplom-bazár.

Szőnyegek, Függyöngyök, Ágy

és Asztalterítők, Flanelltaka-

o o rók, Linoleum. o o

Valódi persa szőnyegek nagyraktára.

Uj órás és ékszerész

Tisztelettel értesitem a t. vevő közönséget, hogy Hatran-u. 2. sz. a. dusan felszerelt órás és ékszer-üzletet rendeztem be. Raktáron tartok konyha, ébresztő, arany és ezüst órákat és ékszereket. Órák és ékszerek javítását helyben és vidékről jótállással eszközölöm.

Deutsch L.

órák és ékszerész.

Kalapok

tisztítását, cilinderek vasalását a legjutányosabb árak szerint készíti özv. **Kiss Gáborné** utóda **BORZA ISTVAN** kalapos fizlete Debrecen, Főplac, (Stenczinger-ház).

Boros hordók

és taposókádak használt

és uj, minden nagyságban és

o o mennyiségben o o

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 tüzeti petroleumos tartály is eladó.